

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 25
W SOSNOWCU**

wrzesień 2023 r.

I WSTĘP

1. Obraz placówki

Szkoła Podstawowa nr 25 im. Juliusza Słowackiego w Sosnowcu znajduje się w dzielnicy Klimontów i posiada wielopokoleniowe tradycje sięgające 1929 roku. W obecnym miejscu funkcjonuje od 2012r., a jej absolwentami jest wielu rodziców i dziadków obecnych uczniów. Uczy się w niej 264 uczniów. W budynku, oprócz sal lekcyjnych do dyspozycji jest jedna duża oraz jedna mała sala gimnastyczna, biblioteka ze stanowiskami z dostępem do Internetu, bogato wyposażona pracownia przeznaczona na rozwijanie umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży w ramach programu Laboratoria Przyszłości, a także świetlica szkolna i stołówka. Do dyspozycji jest także boisko wielofunkcyjne, a w trakcie tworzenia boisko do siatkówki plażowej.

Działania szkoły uwzględniają koncepcję pracy szkoły i jej misję:

"Szkoła bezpieczna i przyjazna dla ucznia, wspierająca jego wszechstronny rozwój we współpracy z domem rodzinnym i w zgodzie z naturą".

Nauczyciele organizując proces edukacyjny umożliwiają uczniom wykorzystanie wcześniej zdobytej wiedzy i umiejętności oraz podejmują działania mające na celu motywowanie i wspieranie uczniów, a panująca w szkole atmosfera sprzyja uczeniu się. Na podstawie analizy podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych realizowane są działania antydyskryminacyjne. Relacje pomiędzy wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są zazwyczaj na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

W ostatnim okresie szkoła została bogato wyposażona w pracownie przedmiotowe, a tablice multimedialne służą uczniom w większości sal lekcyjnych.

Szkoła oferuje dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, w tym: zajęcia specjalistyczne tj. korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne i logopedyczne i uspołeczniające oraz koła zainteresowań takie jak turystyczno-krajoznawcze, informatyczne czy sportowe.

Szkoła prowadzi liczne akcje charytatywne we współpracy z różnymi instytucjami np. Hospicjum św. Tomasza, Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Sosnowcu.

Szkoła aktywnie wdraża projekty prozdrowotne, realizuje różnorodne programy i projekty ukierunkowane na rozwijanie zainteresowań uczniów i sprzyjające promowaniu wartości uczenia się, profilaktykę uzależnień, propagowanie czytelnictwa, bezpieczeństwo uczniów.

Szkoła podejmuje liczne akcje społeczne w środowisku lokalnym, co jest dobrze postrzegane przez mieszkańców dzielnicy.

Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami pozaszkolnymi: PPP nr 2 w Sosnowcu, MOPS, Sąd Rodzinny, Policja, Miejska Biblioteka Publiczna w Sosnowcu, Przedszkole Miejskie nr 53 w Sosnowcu, Hospicjum św. Tomasza w Sosnowcu, Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Sosnowcu, przedsiębiorstwo REMONDIS, Fundacja Sosnośląskie koty do adopcji „Kotłownia”, Fundacja „Pomóż i TY”.

2. Akty prawne:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (Dz. U. 2020 poz. 910),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 852),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 poz.1449),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz.356).
- Rozporządzenie MEiN z 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1711)

3. Realizowane programy i projekty:

1	Program wychowawczo- profilaktyczny „Spójrz inaczej”
2	Program edukacyjny PAH „Godziny Wychowawcze ze Światem”
3	Program dotyczący zmian klimatycznych
4	Program profilaktyczny „Bank dobrych praktyk”
5	Projekt edukacyjny „Lepsza szkoła” z języka polskiego
6	Projekt edukacyjny „Lepsza szkoła” z matematyki
7	„Owoce w szkole”, „Mleko w szkole”
8	Program „ Trzymaj formę”
9	Program „Akademia Bezpiecznego Puchatka”
10	Program „Mamy kota na punkcie mleka”
11	Projekt edukacyjny „Ciekawscy drugoklasiści”
12	Program „ Kubusiowi Przyjaciele Natury”
13	Program wychowawczo- profilaktyczny „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”
14	Projekt edukacyjny „Dziel się uśmiechem”
15	Program edukacyjny „Włóczykij”

16	Program „Akademia Dojrzewania Lactacyd”
17	Program edukacyjny „Lekcje z Temidą”
18	Program lojalnościowy „Szkoły pełne talentów”
19	Program „Ratujemy i uczymy ratować”
20	„Cała Polska Czyta Dzieciom” w ramach programu „Czytająca szkoła”
21	Projekt edukacyjno-społeczny „Każdy inny – wszyscy równi”
22	Program profilaktyki uniwersalnej „Unplugged”
23	Projekt edukacyjny „Ciekawskie pierwszaki”
24	Projekt edukacyjny „Jaś i Małgosia”

3. Model absolwenta

Absolwent jest:

- **aktywny:** posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, jest ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę. Planuje i kieruje swoją ścieżką edukacyjną i zawodową;
- **odpowiedzialny:** umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje. Wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów;
- **otwarty:** potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych
- **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- **tolerancyjny:** szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka;
- **świadomy** swoich praw i praw innych ludzi: zna swoją wartość, swoje prawa. Troszczy się o środowisko naturalne
- **szanujący** tradycje rodziny, szkoły i narodu
- **dbający** o zdrowie własne i innych.

5. Diagnoza

Diagnozę potrzeb opracowano w oparciu o ankiety skierowane do uczniów klas II-III (60 uczniów) oraz IV-VIII (132 uczniów), a także do nauczycieli (22 osoby) i rodziców uczniów (43 respondentów). Ponadto program sporządzono w oparciu o:

- diagnozę zachowań uczniów,
- analizę dokumentacji szkolnej,
- rozmowy z rodzicami uczniów, nauczycielami i specjalistami,
- sprawozdania opracowane przez zespoły wychowawcze,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- raport z badań dotyczących kondycji psychicznej uczniów,
- analizę dokumentacji psychologa i pedagogów dotyczącej interwencji wychowawczych.

W wyniku przeprowadzonych badań wyłoniły się następujące problemy:

- występowanie agresji fizycznej (szarpania, bicia)
- doświadczanie przez uczniów nieprzyjemnych sytuacji w internecie
- brak kultury oraz agresja słowna występujące w kontaktach bezpośrednich oraz w internecie
- odnotowane na terenie szkoły przypadki palenia papierosów przez uczniów
- niewłaściwy sposób odżywiania się uczniów

Analiza przeprowadzonych badań pozwala na następujące pozytywne wnioski:

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie
- na terenie szkoły nie odnotowano przypadków spożywania przez uczniów alkoholu ani zażywania oraz rozprowadzania narkotyków, w tym dopalaczy
- dzieci wiedzą, że w trudnych sytuacjach mogą liczyć na wsparcie rodziców i nauczycieli
- wszyscy nauczyciele podejmują działania profilaktyczne
- rodzice zwracają się do nauczycieli o pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych

Czynniki ryzyka

- uczniowie stosują wulgarny język, zarówno w kontaktach bezpośrednich jak i online
- palenie papierosów lub e-papierosów
- stosowanie przemocy fizycznej
- doświadczenie zjawiska hejtu podczas korzystania z internetu oraz w kontaktach bezpośrednich
- problemy emocjonalne wynikające ze zmiany warunków życia i nauki w szkole, bariera językowa (dotyczy uczniów z Ukrainy)
- doświadczanie przez niektórych uczniów trudności natury społeczno-emocjonalnej (stres, poczucie osamotnienia, odrzucenia, wyśmiewanie, brak życzliwości i szacunku w kontaktach międzyludzkich)
- zaburzenia zachowania niektórych uczniów

Czynniki chroniące

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie
- skuteczna komunikacja oraz bezkonfliktowe rozwiązywanie problemów są istotne dla uczniów
- większość uczniów deklaruje wolność od substancji psychoaktywnych
- nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły cieszą się zaufaniem uczniów
- uczniowie deklarują dobry kontakt z rodzicami
- w zależności od ich potrzeb uczniowie mają zapewnioną pomoc specjalistyczną
- rodzice zwracają się do nauczycieli o pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych

6. Wartości kluczowe dla szkoły:

POSTAWY PROSPOŁECZNE UCZNIÓW, KOMPETENCJE KOMUNIKACYJNE, BEZPIECZEŃSTWO CYFROWE

7. Ewaluacja:

- po każdym roku szkolnym poprzez ankiety, wywiady, analizę dokumentów szkoły.

Cel główny programu:

STWARZANIE WARUNKÓW DO ROZWOJU SPOŁECZNEGO I EMOCJONALNEGO UCZNIÓW, KSZTALTOWANIE KOMPETENCJI KOMUNIKACYJNYCH ORAZ UCZENIE WŁAŚCIWEGO KORZYSTANIA Z TECHNOLOGII CYFROWYCH

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

1. Potrafią dbać o bezpieczeństwo własne i innych.
2. Zgodnie funkcjonują w klasie, szkole i środowisku lokalnym.
3. Nie stosują agresji i przemocy.
4. Przestrzegają zasad kultury słowa.
5. Mają poczucie własnej odrębności i szanują indywidualność innych osób.
6. Przestrzegają zasad zdrowego stylu życia.
7. Prezentują asertywną postawę wobec używek.
8. Odpowiedzialnie poruszają się w internecie.

STRATEGIE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE, CZYLI KIERUNKI PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ

STRATEGIE PROFILAKTYCZNE			
STRATEGIE INFORMACYJNE	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zapisami przepisów szkoły w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole, • informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień, • informowanie o tym, do kogo należy się zwrócić w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa • informowanie o skutecznych sposobach uczenia się • informowanie o przepisach BHP związanych z pracą/nauką przy komputerze 	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie sukcesów dzieci i młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska, • rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole, • analiza sytuacji wychowawczej z uwzględnieniem uczniów z zagranicy • troska o własny dobrostan fizyczny i psychiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z regulacjami szkolnymi dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, • informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, jakie miały miejsce w szkole • udział w podejmowaniu decyzji istotnych dla szkoły • pedagogizacja w zakresie profilaktyki uzależnień
STRATEGIE EDUKACYJNE	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć integracyjnych, • doskonalenie kompetencji komunikacyjnych, • uczenie zasad tolerancji i szacunku wobec innych, • zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i konsekwentne ich przestrzeganie • uczenie rozpoznawania emocji i reagowania na nie 	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego, • diagnozowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych, • udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, • rozwijanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne • wzajemne dzielenie się wiedzą i doświadczeniem (m. in. w zespołach wychowawczych) • psychoedukacja 	<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec systemu wychowawczo - profilaktycznego szkoły, • zapoznanie ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami, szkolnym programem wychowawczo - profilaktycznym, planami pracy szkoły • psychoedukacja odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby rodziców,
STRATEGIE ALTERNATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych • udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrekto- 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców

	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja imprez lokalnych, wycieczek, biwaków, szkolnych festynów środowiskowych • organizacja i angażowanie do udziału w olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych • praca w organizacjach działających na terenie szkoły i w środowisku lokalnym oraz w wolontariacie 	<p>rem lub specjalistami spoza szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychoedukacja • dążenie do samokształcenia i rozwoju osobistego 	
STRATEGIE INTERWENCYJNE	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z nauczycielem, wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem, dyrektorem szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • jednolite oddziaływanie wychowawcze wszystkich nauczycieli w sytuacjach trudnych, konfliktowych, zagrażających zdrowiu i życiu uczniów • odwoływanie się do procedur obowiązujących w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazanie rodzicom osób oraz instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu • wspomaganie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
ZMIANY ŚRODOWISKOWE	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego 		
ZMIANY PRZEPISÓW	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę potrzeb modyfikowanie dokumentów szkolnych 		

STRATEGIA WYCHOWAWCZA

SFERA FIZYCZNA	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • udział w programach i projektach promujących zdrowy styl życia, • uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, wycieczkach rekreacyjnych, wyjazdach poza teren szkoły, zawodach sportowych • aktywne spędzanie wolnego czasu podczas przerw międzylekcyjnych oraz w świetlicy szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w szkoleniach dotyczących promocji zdrowia • świadomy wybór ofert dotyczących aktywnych form spędzania czasu wolnego uczniów • organizowanie zajęć pozalekcyjnych, promujących zdrowie psychiczne i fizyczne oraz zajęć sportowych • aktywne spędzanie wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • psychoedukacja, • zachęcanie do aktywnego udziału w zabawach o charakterze sportowym w czasie wydarzeń szkolnych • propagowanie aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu z rodziną
SFERA EMOCJONALNA	<ul style="list-style-type: none"> • wyrabianie wiary uczniów we własne możliwości • kształtowanie postaw wzajemnej akceptacji i empatii • wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni • uczenie rozpoznawania objawów stresu oraz sposobów radzenia sobie z nim 	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie relacji z uczniami opartych na wzajemnym szacunku i akceptacji • podnoszenie motywacji oraz poszukiwanie inspiracji w pracy z uczniem • troska o dobrostan fizyczny i psychiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogizacja na zebraniach, • indywidualne konsultacje z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem • wyposażenie rodziców w wiedzę na temat sposobów uzyskiwania wsparcia i pomocy w przypadku występowania problemów emocjonalnych • zachęcanie rodziców do wspólnego spędzania czasu z dziećmi, rozwijanie więzi rodzinnych
SFERA INTELEKTUALNA	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie zdolności, pasji, talentów i predyspozycji uczniów • wskazywanie mocnych stron uczniów, • zachęcanie do samokształcenia i rozwoju osobistego • udział w zajęciach dodatkowych, specjalistycznych oraz kołach zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie aktywizujących metod pracy, • organizowanie zajęć dodatkowych, kół zainteresowań, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, uspołeczniających i rewalidacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań konsultacyjnych
SFERA SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw prospołecznych, • wdrażanie do przestrzegania zasad i norm społecznych • kształtowanie umiejętności prawidłowe- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności warsztatowej pracy z grupą uczniów • ścisła współpraca wszystkich nauczycieli w zakresie przekazywania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przypominanie o obowiązkach rodzicielskich, sprawowaniu należytej opieki i kontroli nad dzieckiem, zachowywaniu

	<p>go funkcjonowania w grupie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do aktywnego udziału w życiu klasy i szkoły, • nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz skutecznego porozumiewania się • wdrażanie do samorządności 	<p>na temat zachowania uczniów w klasie, świetlicy szkolnej, jadalni, w czasie przerw międzylekcyjnych</p>	<p>konsekwencji w procesie wychowania</p>
<p>SFERA AKSJOLOGICZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w poznawaniu siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości, • kształcenie umiejętności okazywania własnych uczuć i rozumienia uczuć innych osób, • propagowanie zachowań społecznie akceptowanych, • kształcenie umiejętności wyrażania szacunku dla drugiego człowieka, • stwarzanie klimatu wzajemnej akceptacji (kształtowanie postaw życzliwości, uprzejmości, kultury bycia na co dzień), • uwrażliwianie na kulturę słowa, • propagowanie wzorów zachowań • wsparcie uczniów w procesie kształtowania empatii 	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie potrzeb emocjonalnych uczniów oraz rodziców • zdecydowane, jednolite reakcje wszystkich nauczycieli w sytuacjach trudnych 	<ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie rodzicom ich roli jako wzorca dla ich dzieci